

ТЕХНИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - СОФИЯ

КАТЕДРА
ХИДРАВЛИЧНИ МАШИНИ
50 ГОДИНИ

СОФИЯ

1996

ТЕХНИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - СОФИЯ

**КАТЕДРА
ХИДРАВЛИЧНИ МАШИНИ**

50 ГОДИНИ

СОФИЯ

1996

Книжката се издава по решение на катедрения съвет на катедра „Хидравлични машини“ във връзка с чествването на 50-годишния юбилей на катедрата. Нейното отпечатване, както и организирането на самото чествване е спонсорирано от:

- ◆ **Капрони АД - Казанлък**
- ◆ **Енергоремонт АД - Пловдив**
- ◆ **Металагросервиз ООД - София**
- ◆ **ХЕС АД - Ямбол**
- ◆ **Елпром-Трафо - Кюстендил**
- ◆ **М+С - Хидравлика АД - Казанлък**
- ◆ **ЕТ“Александър Александров“ - София**

50 ГОДИНИ
КАТЕДРА „ХИДРАВЛИЧНИ МАШИНИ“
ПРИ ТЕХНИЧЕСКИЯ УНИВЕРСИТЕТ - СОФИЯ

Катедра „Хидравлични машини“ е създадена през учебната 1945/46 г. при откриването на Машинно-технологичния факултет на Държавното висше политехническо училище. Работата по организирането и изграждането на катедрата започва с назначаването от 21.05.1946 г. на инж. Васил Геров Митев за професор-ръководител на катедрата. През същата година е избран за доцент инж. Минчо Попов (по-късно професор-ръководител на катедра „Хидроаеродинамика“). До 1950 г. в катедрата са постъпили като асистенти инж. Димитър Вълков (от 1968г. - професор, а от 1973 до 1980г. - ръководител на катедрата) и инж. Михаил Константинов (по-късно професор). От 1980 г. до 1993г. и от 1995г. ръководител на катедрата е проф. д-р Грозьо Грозев, а в периода 1993-1995г. на тази длъжност е доц. д-р Михаил Комитовски..

Основателят на катедрата професор Васил ГЕРОВ е роден на 24.10.1904г. в с. Скалско, Габровско. Завършва машинно инженерство

в Машинно-електротехническият институт в Нанси (Франция) през 1931г. Професионалната си дейност започва като инженер в завода за помпи „Диеболд“ в Нанси, където достига до длъжност главен конструктор (1939). След завръщането си в България работи във ВВС (1939) и в Министерството на народното здраве и социалните грижи (1940-1943). Един от първите професори - машинни инженери в Държавната политехника. Избран е за председател на отдела по машинно инженерство към Държавната политехника (1947-1951г.), зам.-ректор на МЕИ-София (1964-1966г.) и декан на Машиностроителния факултет (1960-1964г.). Проектира и пуска в действие (1962) първата лаборатория у нас по хидравлични турбомашини. Основни области на научна и преподавателска дейност: машинна динамика, хидравлични машини, помпи, компресори, вентилатори, водни турбини. Автор е на 25 научни труда предимно по теоретични и експериментални проблеми на хидравличните турбомашини. Основни учебни издания: „Хидравлични машини“ (1953), „Хидравлични турбомашини“ (1955), „Помпи, компресори, вентилатори“ (1958, 1965, 1969), „Водни турбини“ (1973). Издава и първия системен учебник у нас по машинна динамика за машинни инженери. Носител е на орден „Св. св. Кирил и Методий“ I ст.

Починал е на 16.10.1985г.

Понастоящем в катедрата работят 15 преподаватели, 5 души учебно-помощен персонал и 3 щатни специалисти по НИС. От тях 1 е професор, 6 - доценти, 8 - главни асистенти, 1 научен сътрудник I ст.

I. ПРЕПОДАВАТЕЛИ

В 50-годишната история на катедрата редовни преподаватели са били:

№	Преподавател	Година на постъпване
1.	проф. Васил Геров Митев	1946
2.	проф. д-р Минчо Георгиев Попов	1946
3.	проф. д-р Димитър Славчев Вълков	1946
4.	проф. д-р Михаил Спиров Константинов	1950
5.	доц. Петър Недялков Златарев	1951
6.	доц. Богдан Иванов Драганов	1955
7.	преп. Димитър Николов Петров	1957
8.	доц. Виктор Стоянов Бунджулов	1958
9.	доц. Панталей Петков Радулов	1962
10.	проф. д-р Грозьо Иванов Грозев	1962
11.	гл. ас. Найденов Петров Москов	1963
12.	гл. ас. Стефан Тотев Бошнаков	1963
13.	доц. д-р Вълко Маринов Кичев	1967
14.	доц. д-р Миладин Ангелов Лазаров	1972
15.	гл. ас. Коста Кирилов Герджиков	1972
16.	гл. ас. Симеон Теофилов Симов	1972
17.	доц. д-р Валентин Славов Обретенов	1976
18.	доц. д-р Стефан Димитров Лазаров	1976
19.	доц. д-р Михаил Комитовски	1980
20.	доц. д-р Александър Николов Кръстанов	1984
21.	гл. ас. д-р Илчо Иванов Ангелов	1985
22.	гл. ас. Антон Виктор Троянов	1986
23.	гл. ас. Иван Неделчев Дуков	1986
24.	гл. ас. Георги Стефанов Джамбазов	1986
25.	ст. ас. Огнян Никифоров Бекриев	1987

Забележка: посочено е най-високото научно звание и годината, в която е избран за преподавател в катедрата.

А. Редовни преподаватели

Биографични данни за щатните преподаватели в катедрата към 11.10.1996г. (по азбучен ред):

АНГЕЛОВ, Илчо Иванов (08.10.1955, Кюстендил), главен асистент. Завършва ВМЕИ-София през 1980г., специалност хидравлика и пневматика. До 1982г. работи в МЗ "Мир" (Монтана) като конструктор и р-л група. През 1982г. е приет за редовен аспирант в катедрата, а през 1985г. е избран за асистент (от 1990г. - главен асистент). През

1990г. защитава дисертация (д-р) във ВМЕИ (София) на тема: „Изследване на двупътен регулатор на дебит с непряко управление от хидравлична система за повдигателни уредби на кари“. Основни области на научна и преподавателска дейност: хидравлични машини, елементи и системи за задвижване и управление, автоматично регулиране и управление на хидравлични системи. Чел е лекции по дисциплините, „Мехатроника, роботизация и компютеризация в текстилното производство“, „Хидро- и пневмомашини и задвижвания“ и води упражнения по тези дисциплини. Автор е на 14 научни публикации и 3 изобретения. Основни научни и научно-приложни постижения: разработени елементи и системи за каростроенето, минната, керамичната и дървопреработвателната промишленост; хидравлични ударни енергопоглъщащи устройства; приложни програми за изследване на преходни процеси и честотни характеристики на хидравлични елементи и системи.

БЕКРИЕВ, Огнян Никифоров (22.04.1959, София), старши асистент. Завършва ВМЕИ-София през 1984г., специалност хидравлика и пневматика, след което постъпва като инженер към катедрата. През 1987г. е избран за асистент. Основна област на научна и преподавателска дейност: динамични хидравлични машини. Води лабораторни упражнения по дисциплините „Хидро- и пневмомашини и задвижвания“ и „Водни турбини“. Автор е на 6 научни публикации.

БОШНАКОВ, Стефан Тотев (23.03.1938, с. Бъчвари, Габровско), главен асистент. Завършва МЕИ-София през 1962г. специалност хидравлични машини. До 1982г. работи в ДМЗ „Червена звезда“ (Дебелец) като конструктор. През 1963г. е избран за асистент. Специализира в ТУ (Дрезден) хидравлични системи за задвижване и управление (1967/68). Основна област на научна и преподавателска дейност: хидро- и пневмозадвижване и автоматика. Чел е лекции по

„Хидро- и пневмозадвижване и автоматика“ и „Автоматично регулиране“. Автор е на 10 научни публикации, от които 1 в Германия и на 10 изобретения. Основни научни и научно-приложни постижения: разработване на електро-хидравлични пропорционални елементи.

ГРОЗЕВ, Грозьо Иванов (16.12.1934, Димитровград), професор. Завършва МЕИ-София през 1960г., специалност хидравлични машини. До 1962г. работи в ДМЗ“Хр. Смирненски“ (София) като конструктор. През 1962г. е избран за асистент, през 1972 - за доцент, а от 1982г. е професор. Специализира в Швейцария (1970) и СССР (1975). През 1970г. защитава дисертация (д-р) във ВМЕИ (София) на тема: „Изследвания върху работни колела за обратими турбомашини с ниски специфични обороти“. Основни области на научна и преподавателска дейност: турбомашини, специални помпи и хидротранспорт. Чел е лекции по „Водни турбини“, „Тръбен хидротранспорт и специални помпи“, „Хидро- и пневмомашини и съоръжения“, „Турбопомпи, турбокомпресори и вентилатори“, „Хидро- и пневмотехника“, „Хидро- и пневмотранспорт“. Автор е на над 70 научни публикации, от които 15 в чужбина (Германия, Чехия, Полша, Унгария, Румъния, Израел). Учебни издания: „Тръбен хидротранспорт и специални помпи“ (1981), „Хидро- и пневмомашини и съоръжения“ (1985, 1991), „Турбопомпи, турбокомпресори и вентилатори“ (1993), „Хидравлични машини“ (1994), „Задачи по ХПМЗ“ и др. Ръководил е 6 успешно защитили аспиранти. Основни научни и научно-приложни постижения: Разработване и внедряване на серия работни колела на помпи за шлам, серия малогабаритни помпи. Разработил е теория на повърхностните аератори, методика за преизчисляване на характеристиките на центробежни помпи, работещи с неенютонови течности. Носител е на орден „Св. св. Кирил и Методий“ I ст. и на

званието почетен енергетик. Бил е зам. декан на ЕМФ (1976г.) и научен секретар във ВАК (1986-1992г.).

ДЖАМБАЗОВ, Георги Стефанов (1960, София), главен асистент. Завършва ВМЕИ-София през 1986г., специалност хидравлика и пневматика и същата година е избран за асистент. Основни области на научна и преподавателска дейност: лопатъчни хидравлични машини, компютърно моделиране. Водил е упражнения по „Водни турбини“, „Хидро- и пневмомашини и съоръжения“ и др. Автор е на 6 научни публикации, от които 2 в чужбина (Унгария, Чехия). Основни научни и научно-приложни постижения: разработване на компютърни програми за изследване на хидравлични машини и системи. От 1995г. е на 3-годишна специализация в Англия.

ДУКОВ, Иван Неделчев (15.12.1960, София), главен асистент. Завършва ВМЕИ-София през 1985г., специалност хидравлика и пневматика, след което работи в НИППИЕС „Енергопроект“. През 1986г. е избран за асистент. Основни области на научна и преподавателска дейност: работни турбомашини, хидро- и пневмотранспорт, пречиствателна техника. Чел е лекции по Дисциплината „Хидромеханични пречистващи устройства“ и води упражнения по „Турбопомпи, турбокомпресори и вентилатори“, „Хидро- и пневмомашини и съоръжения“ и др. Автор е на 6 научни публикации, от които 3 в чужбина.

КИЧЕВ, Вълко Маринов (27.08.1937, с. Сърнегор, Пловдивско), доцент. Завършва МЕИ-София през 1965г., специалност хидравлични машини и съоръжения. През 1965г. е избран за стажант-научен сътрудник, през 1967 - за асистент, а през 1984 - за доцент. Специализира в АПИ (С. Петербург) преходни процеси при хидравличните машини (1971) и в университета в Глазгоу - термодинамичен метод за определяне на к. п. д. на хидравлични

машини (1976). През 1979г. защитава дисертация (д-р) във ВМЕИ (София) на тема: „Развитие на средствата и методите за изследване на хидравлични машини в преходни режими“. Основни области на научна и преподавателска дейност: измервания, турбомашини, хидроенергетика, ВЕЦ и помпени станции, хидромеханични съоръжения. Чел е лекции по дисциплините „Електрически измервания на неелектрични величини“, „Хидроенергетика“, „ВЕЦ и помпени станции“ и др. и е водил упражнения по тези дисциплини. Автор е на 36 научни публикации, от които 12 в чужбина (Англия, Германия, САЩ, Австралия, Китай, Югославия, Чехия, Унгария) и на 3 изобретения. Издал е „Ръководство за лабораторни упражнения по измерване на хидравлични, пневматични и механични величини“ (1995). Основни научни и научно-приложни постижения: създадени методи и средства за изследване на хидравлични машини и съоръжения; отраслова нормала за определяне на к.п.д. на хидравлични машини по термодинамичния метод; устройства за измерване на дебит; поялник „Парт 20“ с автоматично регулиране на температурата на нагревния елемент и др. Бил е зам. декан на ЕМФ (1987-1995).

КОМИТОВСКИ, Михаил Димитров (22.12.1936. Попово), доцент. Завършва МЕИ-София през 1960г., специалност хидравлични машини. До 1964г. работи в ЗММ (София) като р-л група, от 1968г. до 1968г. е р-л секция в НИПКИМИ София), а в периода 1974-1977 работи в ОРСТА „Хидравлика“ (Лайпциг). През 1968г. защитава дисертация (д-р) в ЕНИМС (Москва) на тема: „Намаляване нивото на вибрациите на хидрозадвижването на прецизни металорежещи машини“. През 1977г. постъпва във ВМЕИ (София) като ст. н. с. Ист., а през 1980г. е избран за доцент към катедрата. Основни области на научна и преподавателска дейност: хидрозадвижване, автоматично регулиране, механика на флуидите. Чел е лекции по дисциплините: „Елементи на

хидро- и пневмозадвижването“, „Хидравлични системи за задвижване“, „Автоматично регулиране“, „Механика на флуидите“ и др. Автор е на 65 научни публикации, от които 12 в чужбина (Русия, Германия) и на 22 изобретения. През периода 1978-1991г. е ръководител на ОНИЛ към катедрата и на ММ „Хидросистеми“. Ръководил е 4 успешно защитили аспиранти. Автор е на учебника „Елементи на хидро- и пневмозадвижването“ (1985). Основни научни и научно-приложни постижения: разработване на хидрозадвижване на манипулатори, и преси и на хидравлични демперни устройства. Награди: Димитровска награда (1972), Почетен изобретател на София (1988), орден „Св. Св. Кирил и Методий“ II ст.

КРЪСТАНОВ, Александър Николов (05.04.1938, с. Черепиш, Врачанско), доцент. Завършва МЕИ-София през 1964г., специалност хидравлични машини и съоръжения. В периода 1964-1865г. работи в ДМЗ“Г. Димитров“ (Видин) като ст. конструктор. През 1973г. защитава дисертация (д-р) във Варшавската политехника на тема: „Анализ на надеждността на един клас пневматични логически системи“. Във ВМЕИ (София) постъпва през 1965г. като стажант-асистент в катедра „Хидродинамика“, през 1967г. е избран за редовен асистент в същата катедра, през 1984г. преминава в катедра „Хидравлични машини“, където е избран за доцент (1985г.). Основна област на научна и преподавателска дейност: пневмоавтоматика и задвижване. Чел е лекции по дисциплините „Пневмозадвижване и пневмоавтоматика“, „Хидро- и пневмомашини и задвижвания“ и „Регулиране и управление в енергийната техника“. Автор е на 30 научни публикации, от които 6 в чужбина (Полша, Унгария) и на книгата „Нискостойностна автоматизация на ръчния труд“ (1980). Ръководил е един успешно защитил аспирант. Основни научни и научно-приложни постижения:

анализ на надеждността на дискретни пневматични системи; разработил е автомат за опаковане на електроди.

ЛАЗАРОВ, Миладин Ангелов (17.09.1939, с. Вирове, Монтана), доцент. Завършва ВМЕИ-София през 1966г., специалност хидравлични машини. До 1968г. работи в БРВ по помпостроене (Видин) като р-л група, а до 1972г. в ИДА (София) като научен сътрудник. През 1972г. е избран за асистент, а през 1988 - за доцент. През 1987г. защитава дисертация (д-р) във ВМЕИ (София) на тема: "Изследване на движението на твърди частици в работното пространство на помпа за хидросмеси". Основни области на научна и преподавателска дейност: хидропневмомашини и хидрозадвижване, динамични и специални помпи, хидравлични системи, динамика на движението на двукомпонентни системи. Чел е лекции по дисциплините: „Хидро- и пневмомашини и задвижвания“, „Помпи, компресори и вентилатори“, „Хидротранспорт“ и др. Автор е на 32 научни публикации, от които 4 в чужбина (Германия, Чехия, Унгария). Учебни издания: „Хидравлични машини“ (1994), „Ръководство за курсово проектиране на хидравлични турбомашини“ (1987, 1993). Бил е научен секретар на СНС по енергийна техника и машини (1992-1995).

ЛАЗАРОВ, Стефан Димитров (29.04.1940, София), доцент. Завършва ЛПИ (С. Петербург) през 1966г., специалност хидравлични машини и средства за автоматизация. До 1976г. работи в ИЕМ (София) като конструктор и научен сътрудник. Специализира в Италия хидравлични задвижвания (1973), във Франция - изследване на хидравлични системи (1981) и в Испания - анализ и синтез на хидравлични системи (1989). През 1976г. е избран за асистент, а през 1990 - за доцент. През 1988г. защитава дисертация (д-р) във ВМЕИ (София) на тема: „Изследване и усъвършенстване на подземната хидравлична система на електрокарите-високоповдигачи“. Основни

области на научна и преподавателска дейност: хидравлични и пневматични машини, задвижвания и управление. Чел е лекции по дисциплините „Хидро- и пневмомашини и задвижвания“, „Хидро- и пневмозадвижване и автоматика“, „Хидро- и пневмосистеми за задвижване и управление“, „Технология на производството на хидро- и пневмомашини“ и др. Автор е на 30 научни публикации, от които 1 в чужбина (Унгария) и на 27 изобретения. Издал е „Ръководство за лабораторни упражнения по хидро- и пневмозадвижване и управление“ (1986). Основни научни и научно-приложни постижения: създадени хидравлични елементи и системи за задвижване и управление на подъемно-транспортни, строително-пътни и минни машини.

МОСКОВ, Найден Петров (10.11.1937, София), главен асистент. Завършва МВИ-София през 1962г., специалност хидравлични машини. През 1962г. постъпва в катедрата като инженер, а през 1963г. е избран за асистент. Специализира в ХПИ (Харков) турбопредаватели (1968) и в Полша - хидрозадвижване (1981). Основни области на научна и преподавателска дейност: ротационни обемни машини, хидравлично задвижване и управление, хидропредаватели. Чел е лекции по дисциплините „Хидрозадвижване на металорежещи машини“, „Хидравлични турбопредаватели“, „Обемни ротационни машини“, „Обемни хидравлични и пневматични машини“ и е водил упражнения по тези дисциплини. Автор е на 17 научни публикации и на 7 изобретения. Издал е „Ръководство за лабораторни упражнения по хидро- и пневмозадвижване и управление“ (1981). Основни научни и научно-приложни постижения: разработване на методи за оразмеряване на ротационни обемни помпи и хидродвигатели; създаване и изследване на регулатори на скоростта на спускане на товара за кари-повдигачи.

ОБРЕТЕНОВ, Валентин Славов (02.07.1950, Дряново), доцент. Завършва ВМВИ (София) през 1973г., специалност хидравлични

машини и съоръжения. До 1976г. работи в НИПКТИ“Строителна техника“ (София) като конструктор. През 1976г. е избран за асистент, а през 1986 - за доцент. Специализира в МЕИ (Москва) лопатъчни хидравлични машини (1979). През 1982г. защитава дисертация (д-р) във ВМЕИ (София) на тема: „Изследване и разработване на радиално-осови (тип Францис) водни турбини с ниска специфична честота на въртене“. Основни области на научна и преподавателска дейност: лопатъчни хидравлични и пневматични машини, хидроенергетика. Чел е лекции по дисциплините „Водни турбини и хидроенергийни съоръжения“, „Хидро- и пневмомашини и съоръжения“, „Компютърно проектиране на хидро- и пневмомашини“ и др. Автор е на 82 научни публикации, от които 22 в чужбина (Русия, Германия, САЩ, Израел, Китай, Корея, Унгария, Полша, Чехия, Словения) и на 3 изобретения. Автор е на учебника „Водни турбини и хидроенергийни съоръжения“ (1996) и съавтор на „Хидро- и пневмомашини и съоръжения“ (1991), „Хидравлични машини“ (1994), „Ръководство за лабораторни упражнения по водни турбини, помпи и вентилатори“ (1985), „Ръководство за курсово проектиране на хидравлични турбомашини“ (1987,1993). Ръководил е един успешно защитил аспирант. Основни научни и научно-приложни постижения: разработване на методи и компютърни програми за синтез и анализ на елементите от проточната част на различни видове водни турбини; създаване на серия моделни работни колела за водни турбини; създаване на ефективни конструкции на водни турбини за малки ВЕЦ; модернизация на хидроенергийното оборудване във ВЕЦ; натурни изследвания на водни турбини (над 50 турбини в 20 ВЕЦ) др. Включен е в известната американска енциклопедия „Who’s Who“ (30th Edition).

СИМОВ, Симеон Теофилов (30.06.1944, с. Романци, Софийско). главен асистент. Завършва ВМЕИ-София през 1969г., специалност

хидравлични машини и съоръжения. До 1972г. работи в завод „6 септември“ (София) като конструктор. Специализира в ТУ (Дрезден) регулируеми компресори и помпи (1980). През 1972г. е избран за асистент. Основна област на научна и преподавателска дейност: обемни хидро- и пневмомашини. Чел е лекции по дисциплината „Обемни хидравлични и пневматични машини“ и е водил упражнения по тази дисциплина, както и по „Хидро- и пневмомашини и задвижвания“ и др. Автор е на 32 научни публикации, от тях 8 в чужбина (Германия, Русия) и на 14 изобретения и 3 патента. Издал е „Ръководство за проектиране на бутални помпи и компресори“ (1980) и „Ремонт на компресори“ (1975). Основни научни и научно-приложни постижения: създаване на оригинални регулируеми обемни машини, работещи на нов принцип.

ТРОЯНОВ, Антон Викторов (09.12.1953, София), главен асистент. Завършва ВМЕИ-София през 1979г., специалност хидравлика и пневматика, след което постъпва като инженер към ОНИЛ на катедрата. През 1986г. е избран за асистент. Основна област на научна и преподавателска дейност: хидравлични елементи и системи за задвижване и управление. Водил е упражнения по дисциплините „Елементи на хидрозадвижването“, „Хидросистеми за задвижване“, „Хидро- и пневмомашини и задвижвания“ и др. Автор е на 4 научни публикации и 2 изобретения.

☑ Биографични данни на бивши преподаватели от катедрата (по азбучен ред):

ВЪЛКОВ, Димитър Славчов (30.11.1916, с. Челопеч, Софийско), професор. Завършва Машинния отдел на Университета в Загреб през 1943г. През 1954г. защитава дисертация (д-р) на тема: „Спирална камера на водна турбина с надналягане като преобразувател на потока

и указател на дебита“ (МВТУ-Москва). Асистент в Държавната политехника от 1946г., доцент към катедра „Хидравлични машини“ от 1954г., професор по хидропредаватели и обемни машини от 1968г. Основни области на научна и преподавателска дейност: обемни хидравлични машини, хидравлични задвижвания за металорежещи машини, хидравлични турбопредаватели. Автор е на над 30 научни труда в областта на хидравличните машини, вкл. монографията „Оразмеряване на бутални компресори и помпи чрез съвременни статистически данни“ (1973) и на учебниците „Хидропредаватели“ (1958), „Обемни помпи и компресори“ (1969), „Хидродинамични предаватели“ (1979) и др. Избиран е за зам.-декан на Машинния факултет в МЕИ-София (1955), декан на ЕМФ (1965-1966), зам.-ректор на МЕИ-София (1965-1966). В периода 1962-1967г. е ръководител на катедра „Машинно чертане“.

БУНДЖУЛОВ, Виктор Стоянов (12.01.1930, Брезник), доцент. Завършва Държавна политехника - София през 1953г. Специализира хидро- и пневмозадвижване в ТУ (Дрезден) през 1963г. и в Москва (СТАНКИН, ЕНИМС) през 1968г. Професионалната си дейност започва в ДМП „Антрацитни мини“ - Своге (1953-55), а в периода 1955-1958г. е ръководител на група в конструктивния отдел на ДМП „Хр. Смирненски“ - София. Асистент в МЕИ-София по машинно чертане (1958), ст. преподавател от 1964г. и доцент от 1970 по хидро- и пневмозадвижване и автоматика към катедрата. Основни области на научна и преподавателска дейност: хидро-пневмозадвижване и хидро-пневмоавтоматика, конструиране и изчисление на зъбни помпи. Автор е на 20 научни публикации, 2 монографии и 3 изобретения. Учебни издания: „Наръчник по разгъвките на листовите конструкции“ (1961, 1963, 1972, преведен на румънски (1964) и на руски (1978) език:

„Ръководство за лабораторни упражнения по хидравлични машини и хидрозадвигвания“ (1965) и др. Бил е зам. декан на ЕМФ (1976-1978).

ГЕРДЖИКОВ, Коста Кирилов (14.09.1940, Кърджали), главен асистент. Завършва ВМЕИ-София през 1966г., специалност хидравлични машини. До 1972г. работи в промишлени предприятия. През 1972г. е избран за асистент, а през 1974 - за главен асистент. Напуска катедрата през 1975г. и се завръща през 1978г. като научен сътрудник по НИС към ОНИЛ. През 1996г. отново напуска катедрата. Основна област на научна и преподавателска дейност: хидравлични и пневматични машини, задвигвания и управление.

ДРАГАНОВ, Богдан Иванов (12.05.1930, Ябланица), доцент. Завършва МЕИ-София през 1954 специалност общо машиностроене. Специализира в областта на хидравличните машини в Германия (1959/60), Чехословакия (1965) и Швеция (1971/72). Асистент в МЕИ-София от 1954, доцент в кат. „Хидравлични машини“ от 1967 до 1990. Основни области на научна и преподавателска дейност: автоматично регулиране и управление. Автор е на 34 научни публикации, от които 5 самостоятелни издания у нас и в Чехословакия. Учебници: „Автоматично регулиране и управление“ (1979), „Хидро- и пневмоавтоматика“ (1980). Изобретения: „Трипътни миниатюрни регулатори“, „Хидравлични вибратори с висока честота и мощност“. Участва и в проектни разработки в областта на регулирането на водните турбини, системи за изкуствено кръвообращение в Чехословакия и др. През периода 1973-75 е ръководител на кат. „Хидроаеродинамика“ във ВМЕИ-Габрово. Участвува като експерт по хидравличните системи за управление при оценка на разработки на Завода за тежко машиностроене-Радомир, завод „Хидравлика“-Казанлък. Награди: Орден „Св. Св. Кирил и Методий“ - I ст., Значка за принос в техническия прогрес от ДКНТП и др.

ЗЛАТАРЕВ, Петър Недялков (30.05.1920, София - 11.03.1995), доцент. Завършва Държавна политехника София през 1949г. Работи като конструктор в Машинпроект-София (1949-1951). Асистент в Държавна политехника (1951-1955). Ст. преподавател във ВИММЕС-Русе (1955-1964), и в МЕИ-София (1964-1966). Избран е за доцент в МЕИ-София през 1966г. Основни области на научна и преподавателска дейност: турбопомпи и вентилатори, турбокомпресори. Организира изграждането на лаборатория по хидравлични машини във ВИММЕС. Автор е на 25 научни публикации и на учебниците: „Турбопомпи и вентилатори“ (1979), „Турбокомпресори“ (1980), „Помпи, компресори и вентилатори“ (1981) и на „Справочник по помпи“ (1988). Зам.-декан на ЕМФ (1966-1977).

КОНСТАНТИНОВ, Михаил Спиров (22.03.1921, София - 08.04.1991, София), професор. Завършва Държавна политехника-София през 1949, и в същата година постъпва като асистент по машинна динамика първоначално в катедра „Хидравлични машини“, а по-късно в катедра „Машинни елементи“. През 1962 е избран за доцент, а през 1974 - за професор. Първи ръководител на катедра ТММ. Основава катедра „Робототехника“ през 1984, чийто ръководител е до 1986. От 1986 до 1991 е професор във ВМЕИ-ИПФ-Сливен, в катедра „Машинознание“. Автор на над 350 научни публикации, 15 учебни издания и 40 изобретения. Награди: „Орден за храброст“ II степен от Отечествената война; Орден „Св. Св. Кирил и Методий“, Заслужил деятел на техниката.

ПЕТРОВ, Димитър Николов (20.08.1933, София), преподавател. Завършва МЕИ-София през 1956г., след което е избран за асистент в катедра „Дескриптивна геометрия и машинно чертане“. От 1957г. е асистент в катедрата, а през 1963г. е избран за преподавател. Работи в областта на хидрозадвижванията. Чете лекции по дисциплината

„Хидрозадвижване“. Напуска катедрата през 1965г. поради преминаване на друга работа.

ПОПОВ, Минчо Георгиев (21.09.1912, Дряново - 18.02.1985, София), професор. Завършва ВТУ - Берлин през 1936г. Постъпва като асистент в същото училище, където през 1944г. получава научната степен „доктор-инженер“. Професионалната си дейност в България започва като инженер в самолетната фабрика в Ловеч (1944/45). Приет е за асистент в катедра „Физика“ на Държавната политехника-София (1945), след което преминава в катедра „Хидравлични машини“ на новосъздадения Машинно-технологичен факултет и през 1946г. е избран за доцент. През 1947г. е назначен за ръководител на новосъздадената катедра „Хидроаеродинамика“. Основни области на научна и преподавателска дейност: хидравлика и хидравлични машини, хидро- и газодинамика, разпръскване на струи, теоретично и експериментално изследване на радиални и осови вентилатори. Автор е на около 20 научни труда, предимно в областта на експерименталната хидродинамика. Автор на първите учебни издания за инженерните специалности у нас по теоретична хидро- и газодинамика. Основни учебни издания: „Хидродинамика“ (1959, 1962), „Хидравлика и хидравлични турбомашини“ (1960, 1963), „Газодинамика“ (1964), „Хидро- и газодинамика“ (1980) и др. Декан на Машиностроителния факултет през 1952-1955г. и Зам.-ректор на ВМЕИ-София (1966-1968). Председател на НТС по машиностроене (1965-1974). Награди: Орден „Св. Св. Кирил и Методий“ - I и II степен, „Заслужил деятел на науката“.

РАДУЛОВ, Панталей Петков (09.06.1925, с. Ново село, Видинско - 03.09.1993, София), доцент. Завършва Държавна политехника-София през 1953. Постъпва като проектант в Енергопроект. От 1962 е ст. преподавател във ВМЕИ-София, а от 1970 - доцент. Основни области на

научна и преподавателска дейност: хидроенергетика, ВЕЦ и помпени станции, динамично изследване на напорни тръбопроводи и др. Автор е на 35 научни публикации. Издава учебниците „Хидравлични машини и съоръжения“ (1976), „Хидромеханични съоръжения“ (1979), „ВЕЦ и помпени станции“ (1983). Ръководил е двама успешно защитили аспиранти. Зам.-декан на ЕМФ (1978-82). Дългогодишен консултант на Министерството на енергетиката и Енергопроект. Награди: Народен орден на труда (бронзов), орден „Св. Св. Кирил и Методий“ - сребърен и др.

Б. Хонорувани преподаватели

В своята работа редовните преподаватели са били подпомагани от значителен брой хонорувани преподаватели, почти всички възпитаници на катедрата:

Хонорувани преподаватели към катедрата:

1. Инж. Стефан Станчев (по-късно професор)
2. Инж. Щилян Щилянов (по-късно професор)
3. Инж. Илия Илиев Никовски
4. Инж. Атанас Начев
5. Инж. Милко Тодоров
6. Инж. Любомир Сотиров
7. Инж. Панталей Радулов (по-късно доцент)
8. Инж. Никола Николов (по-късно професор)
9. Инж. Димитър Петров
10. Инж. Венцислав Маджирски (по-късно професор)
11. Инж. Гарабед Мумджиян (по-късно професор)
12. Инж. Любен Панов (по-късно професор)
13. Инж. Йордан Беязов (по-късно ст. н.с)
14. Инж. Грозьо Иванов Грозев (по-късно професор)
15. Инж. Живко Стоев (по-късно ст. н.с.)
16. Инж. Михаил Комитовски (по-късно доцент)
17. Инж. Съби Събев
18. Инж. Любчо Дончев
19. Инж. Григор Илков
20. Инж. Иван Видолов
21. Инж. Георги Златков

22. Инж. Оник Шулян
23. Инж. Христо Брусев
24. Инж. Стефан Неделчев
25. Инж. Иван Качов
26. Инж. Руси Ганев
27. Инж. Никола Динков
28. Инж. Иван Стоянов
29. Инж. Добри Рачев
30. Инж. Здравко Калайджиев
31. Инж. Христо Ятански
32. Инж. Яким Якимов
33. Инж. Миладин Лазаров (по-късно доцент)
34. Инж. Коста Герджиков (по-късно главен асистент)
35. Инж. Димитър Савов
36. Инж. Камен Вътов
37. Инж. Александър Йончев
38. Инж. Тодор Николов
39. Инж. Влайко Пейчев
40. Инж. Георги Ноколовски
41. Инж. Стефан Лазаров (по-късно доцент)
42. Инж. Филип Петров
43. Инж. Климент Шахов
44. Инж. Иван Марков
45. Инж. Румен Евтимов
46. Инж. Стефан Шаклев

II. НАУЧНИ СЪТРУДНИЦИ, ИНЖЕНЕРИ, ТЕХНИЦИ И ТЕХНИЧЕСКИ СЪТРУДНИЦИ

Понастоящем в катедрата работят 1 научен сътрудник, 2 инженери, 4 техници и един технически сътрудник.

✓ Научни сътрудници

Инж. Румен Ненов Евтимов е научен сътрудник I ст. по НИС. Завършва ВМЕИ (София) през 1977г., специалност хидравлични машини и съоръжения. Постъпва в катедрата през 1982г. Преди това работи в ИММ (София). Основни области на научна и приложна дейност: хидравлично задвижване и автоматизация, измерване на неелектрични величини. Автор е на 11 научни публикации и 8 патента.

Като научни сътрудници към ОНИЛ на катедрата са работили: инж. Коста Герджиков (1978-1995), инж.Камелия Грозданова (1980-1991), инж.Александър Антонов (1980-1990).

✓ **Инженери и техници към катедрата:**

№	Име, презиме, фамилия	Длъжност	Година на постъпване	Завършено образование
1.	Стефан Йорданов Шаклев	технолог	1988	маш.инж.
2.	Любомир Алексеев Шишов	р-л НПЛ (НИС)	1988	маш.инж.
3.	Костадин Борисов Георгиев	орг. УПД	1979	ср.техн.
4.	Николай Василев Балиев	м.с.н.а.	1980	ср.техн.
5.	Елена Ангелова Иванова	техн.сътр.	1981	ср.спец.
6.	Никола Христов Попов	технолог (НИС)	1983	ср.техн.
7.	Иван Георгиев Иванов	м.с.н.а.	1987	ср.спец.

Инженери към катедрата са били още инж.Йордан Беязов, инж.Найден Москов, инж.Иван Марков, инж.Николай Петров, инж.Трифон Трифонов, инж.Огнян Бекриев, инж.Стефан Шаклев.

Техници към работилницата на катедрата са били още: Димитър Гевезов, Васил Митев, Димитър Стоичков, Емил Николов (Кемала), Тодор Докторов (Доктора), Георги Димитров (бай Жорж), Иван Колев (бай Иван).

Техник към ОНИЛ е била Душанка Огненска.

Технически сътрудници на катедрата са били още: Невена Колева, Милка Панова и Мария Велкова.

III. УЧЕБНА РАБОТА

Катедра „Хидравлични машини“ отговаря за обучението на студентите от специалността „Топлинна и хидравлична техника“, специализация „Хидро- и пневмотехника“ (до 1978г. наименованието на специалността беше „Хидравлични машини и съоръжения“, до 1986г. - „Хидравлика и пневматика“, до 1992г. - „Енергийна техника“, специализация „Хидро- и пневмотехника). Първият випуск на

специалността завършва през 1955 г., а до настоящия момент са се дипломирали общо над 1300 инженери.

Катедрата обучава студенти и от специалностите „Топло- и ядрена енергетика“, „Текстилна техника“, „Транспортна техника“, „Общо машиностроене и уредостроене“, „Машиностроителни технологии и производствена техника“, „Електротехника“, „Електроенергетика“ и др.

Наред с това в катедрата през годините се провежда активна дейност по следдипломната квалификация на завършилите специалисти чрез индивидуални и групови специализации. В катедрата са обучавани над 30 аспиранти. Досега са защитени 18 дисертации, 4 от които - от чуждестранни аспиранти. В момента редовен аспирант на катедрата е инж.Цветан Цалов.

Учебните дисциплини, които изучават настоящите студенти се виждат от действащия в момента учебен план:

УЧЕБЕН ПЛАН

на специалност „Топлинна и хидравлична техника“
(специализация „Хидро- и пневмотехника“)

No	Дисциплина	Седмичен хорариум		Контрол				Класификация
		Л+СУ+ЛУ	Общо	И	ТО	К П	КР	
<i>Първи семестър</i>								
1	Математика Іч.	2+3+0	5		*			М О
2	Математика ІІч.	3+2+0	5	*				М О
3	Химия	2+0+2	4	*				ПН О
4	Основи на конструирането на машините Іч (Инженерна графика и геометрия)	2+0+3	5		*		*	ИО О
5	Материалознание и технология на материалите Іч.	4+0+3	7	*				ИО О
6	Физика Іч.	2+0+2	4		*			ПН О
7	Физическа култура	0+(4)+0	(4)	-				О
	ОБЩО	15+5+10	30	3	3		1	

Втори семестър							
8	Математика IIIч.	4+2+1	7	*			М О
9	Физика IIч.	2+1+2	5	*			ПН О
10	Теоретична механика Iч.	3+3+0	6	*		*	ИО О
11	Основи на конструирането на машините Iч. (Техническо документиране)	2+0+4	6		*	*	ИО О
12	Програмиране и използване на компютърни системи Iч.	2+0+3	5	*			ИО О
13	Физическа култура	0+(4)+0	(4)				О
	ОБЩО	13+6+10	29	3	2	2	
Трети семестър							
14	Математика IVч.	2+2+0	4	*			М О
15	Теоретична механика IIч.	4+3+0	7	*		*	ИО О
16	Основи на конструирането на машините IIIч. (Техническо документиране)	0+0+4	4		*		ИО О
17	Механика на флуидите Iч.	3+1+1	5		*		ИО ОС
18	Материалознание и технология на материалите IIч.	3+0+1	4	*			ИО ОС
19	Съпротивление на материалите Iч.	3+3+0	6	*		*	ИО О
20	Физическа култура	0+(4)+0	4				О
	ОБЩО	15+9+6	30	4	2	2	
Четвърти семестър							
21	Съпротивление на материалите IIч.	2+1+1	4		*	*	ИО О
22	Машинни елементи	4+0+2	6	*		*	ИО О
23	Механика на флуидите IIч.	3+0+2	5	*			ИО О
24	Термодинамика	4+0+2	6	*			ИО О
25	Електротехника и електроника	4+0+2	6	*			ИО ОС
26	Хуманитарна дисциплина (Философия, Социология, Индустриално законодателство, История на науката и техниката)	2+1+0	3		*		СХ О
27	Физическа култура	0+(4)+0	4				О
	ОБЩО	19+2+9	30	4	2	2	
Пети семестър							
28	Топло- и масопренасяне	4+0+2	6	*			ИО ОС
29	Теория на пазарното стопанство	2+2+0	4	*			ИО О
30	Чуждоезиково обучение I	0+3+0	3				СХ О
31	Металорежещи машини и технологии	2+0+1	3		*		ИО ОС

32	Подемно-транспортна техника	2+0+1	3	*			*	ИС ОС
33	Хидро- и пневмотехника	3+0+2	5	*				ИС ОС
34	Програмиране и използване на компютърни системи Ич.	1+0+3	4					ИО О
	ОБЩО	14+5+9	28	4	1		1	
Шести семестър								
35	Регулиране и управление на топлинни и хидравлични системи	4+0+2	6	*				ИС ОС
36	Измерване на топлинни, хидравлични и механични величини	3+0+2	5	*				ИС ОС
37	Чуждоезиково обучение II	0+3+0	3					СХ О
38	Компютърно проектиране в топло- и хидротехниката	0+0+2	2		*			ИО О
39	Обемни хидро- и пневмомашини	4+0+2	6	*		*		ИС ЗИ
40	Избираем блок (1)	4+0+2	6	*			*	ИС СИ
	ОБЩО	15+3+10	28	4	1	1	1	
Седми семестър								
41	Чуждоезиково обучение III	0+3+0	3		*			СХ О
42	Обемни и ротационни машини	3+0+1	4		*			ИС ЗИ
43	Водни турбини	4+0+2	6	*		(*)		ИС ЗИ
44	Електро- и електронно управление	3+0+2	5	*				ИС ЗИ
45	Турбопомпи, компресори и вентилатори	4+0+2	6	*		(*)		ИС ЗИ
46	Избираем блок (2)	4+0+2	6	*			*	ИС СИ
	ОБЩО	18+3+9	30	4	2	1	1	
Осми семестър								
47	ВЕЦ и помпени станции	3+0+1	4	*				ИС ЗИ
48	Хидро- и пневмотранспорт	3+0+1	4		*			ИС ЗИ
49	Технология за производство на хидро- и пневмомашини	3+0+1	4		*			ИС ЗИ
50	Избираема дисциплина- списък 1	2+0+2	4		*			ИС СИ
51	Хидро- и пневмозадвижване	4+0+2	6	*			*	ИС ЗИ
52	Избираем блок (3)	4+0+2	6	*			*	ИС СИ
	ОБЩО	19+0+9	28	4	2		2	
Девети семестър								
53	Икономика на предприятието	3+2+0	5		*			ИО О
54	Пневмоавтоматика	4+0+2	6	*			*	ИС И
55	Хидравлични системи за задвижване	4+0+1	5	*		*		ИС ЗИ

56	Избираема дисциплина-списък 2	3+0+2	5	*				ИС СИ
57	Избираема дисциплина-списък 3	2+0+2	4		*			М СИ
58	Избираема дисциплина-списък 4	2+0+2	4		*			СХ СИ
	ОБЩО	18+2+9	29	3	3	1	1	

Избираеми дисциплини:

Блок: Топлинна и хладилна техника

1. Отоплителна техника
2. Промислени топлинни уредби
3. Хладилници и хладилни инсталации

Блок: МАХХБП

1. Технологични процеси и инсталации
2. Проектиране на АС в ХХБП
3. Проектиране на биотехнологични машини и линии

Списък 1

1. Техника на опазване на околната среда
2. Криогенна техника
3. Функционално проектиране на топлотехнически обекти
4. Промислени пещи и котли
5. Хидромеханични пречистващи устройства
6. Електрически машини и ел. задвижвания
7. Приложна хидромеханика
8. Контрол, защита и диагностика в ХПТ
9. Машинни елементи и теория на машините и механизмите
10. Ферментационна техника
11. Хидроенергийни съоръжения

Списък 2

1. Възобновяеми енергийни източници
2. Строителна топлофизика
3. Хидродвигатели
4. Синтез на хидравлични системи за задвижване
5. Синтез на лопатъчни машини
6. Специални помпи в промишлеността
7. Хидро- и пневмосъоръжения в мобилни машини
8. Виброакустична диагностика на енергетични машини и съоръжения
9. Цифрова микропроцесорна техника
10. Топлоснабдителни системи
11. Обработване на водата в промишлените предприятия
12. Промислени ТЕЦ

Списък 3

1. Методи на крайните елементи
2. Математически методи за оптимизация

Списък 4

1. Мениджмънт и маркетинг
2. Информационно и правно осигуряване на инженерните разработки
3. Инженерна екология

ЛАБОРАТОРИИ

Развитието на лабораторната база винаги е било основна задача на ръководството и преподавателите от катедрата. Лабораторията започва да се изгражда скоро след нейното основаване. Най-напред под ръководството на проф.В.Геров тогавашните асистенти инж.П.Златарев и инж.М.Константинов проектират лабораторията по лопатъчни хидравлични и пневматични машини (турбомашини). В периода 1957-1961г. в лабораторията са монтирани последователно следните стендове: хоризонтална спирална Францисова турбина, хоризонтална котелна Францисова турбина, хоризонтална Пелтонова турбина, центробежна помпа за ниско налягане, центробежна помпа за високо налягане, двойновтичаща центробежна помпа, Капланова помпа, центробежен вентилатор, осов вентилатор. При пускането в действие на някои от тези стендове участва и гл.ас.Н.Москов (тогава инженер към катедрата). По-късно е изграден и стенд за определяне на четириквadrантна характеристика на обратима турбомашина. През 70-те и 80-те години някои от тези стендове са демонтирани и на тяхно място са изградени нови. Сега в създадената от проф.В.Геров и носеща неговото име лаборатория по турбомашини са обособени 3 лаборатории:

№	Наименование на стенда	Година на пускане в действие	Разработен от:
<i>Лаборатория „Водни турбини и ХЕС“</i>			
1.	Вертикална Францисова турбина	1979	проф.Г.Грозев доц.В.Обретенов
2.	Вертикална Пелтонова турбина	1982	проф.Г.Грозев доц.В.Обретенов
3.	Хоризонтална Францисова турбина	1985	проф.Г.Грозев доц.В.Обретенов
4.	Двукратна турбина	1987	доц.В.Обретенов
5.	Изпитване на направляващи апарати на Пелтонови турбини	1990	доц.В.Обретенов
6.	Изпитване на затворни органи	1968	доц.П.Радулов доц.В.Кичев

Лаборатория „Турбопомпи и вентилатори“			
1.	Двойновтичаща помпа	1957	проф. В. Геров
2.	Центробежна помпа с променлива честота на въртене	1959	проф. В. Геров
3.	Центробежен вентилатор I	1960	проф. В. Геров
4.	Двойновтичаща помпа „Малък Преславец“	1966	проф. В. Геров проф. Г. Грозев доц. Б. Драганов
5.	Центробежна помпа с постоянна честота на въртене	1976	проф. В. Геров проф. Г. Грозев
6.	Диagonalна помпа	1975	доц. П. Златарев
7.	Кавитационни изпитвания на центробежни помпи	1992	гл.ас. И. Дуков
8.	Центробежен вентилатор II	1993	доц. М. Лазаров гл.ас. О. Бекриев
Лаборатория „Специални помпи“			
1.	Вихрова помпа I	1976	доц. М. Лазаров доц. В. Обретенов
2.	Водоструйна помпа	1976/87	доц. В. Обретенов
3.	Черпакова помпа	1978	проф. Г. Грозев доц. В. Обретенов
4.	Високооборотна центробежна помпа	1978	проф. Г. Грозев доц. В. Обретенов
5.	Вихрова вакуумпомпа	1978	проф. Г. Грозев доц. В. Обретенов
6.	Шламови помпи	1985	проф. Г. Грозев доц. М. Лазаров
7.	Изпитване на помпи за неютонови течности	1992	проф. Г. Грозев
8.	Вихрова помпа II	1995	доц. М. Лазаров гл.ас. О. Бекриев

Лабораторията по **обемни хидравлични машини** започва да се изгражда през 1956г. със създаването на стенда „Бутална помпа“ от проф. Д. Вълков. През 1975г. е инсталиран стенд „Подвижна компресорна станция“ от проф. Д. Вълков, доц. В. Кичев и гл.ас. С. Симов. По-късно в тази лаборатория са създадени нови стендове от гл.ас. С. Симов: „Дозиращи помпи“ (1982) и „Обезвъздушители“ (1995).

След 1976г. доц. В. Кичев развива лаборатория по **хидравлични и пневматични измервания**.

Лабораторията по **хидро- и пневмозадвижване и управление** започва да се организира през 1962г. с проектирането и изграждането на стенд „Зъбна помпа“ от гл.ас.Н.Москов. По-късно са създадени още няколко стенда за изпитване на обемни ротационни помпи и хидродвигатели. През 1978г., след откриването на ОНИЛ към катедрата, започва изграждането на нова лаборатория. Понастоящем лабораторията по хидро- и пневмозодвижване и управление включва следните стендове:

№	Наименование на стенда	Година на пускане в действие	Разработен от:
1.	Зъбна помпа	1963	гл.ас.Н.Москов
2.	Бутална радиална помпа	1965	гл.ас.Ст.Бошнаков
3.	Пластинкова помпа	1969	гл.ас.Н.Москов
4.	Изпитване хидравлични елементи и системи	1977	гл.ас.Н.Москов гл.ас.Ст.Бошнаков гл.ас.К.Герджиков доц.Ст.Лазаров
5.	Електрокарна уредба	1981	доц.В.Бунджулов гл.ас.Н.Москов доц.Ст.Лазаров
6.	Изпитване на хидравлични системи	1982	доц.М.Комитовски н.с. К.Герджиков гл.ас.А.Троянов гл.ас.И.Ангелов
7.	Ротационни обемни машини	1982	гл.ас.Н.Москов
8.	Хидравлични сервоклапани	1986	доц.М.Комитовски доц.Ст.Лазаров доц.А.Кръстанов
9.	Изпитване на модулни хидравлични елементи	1988	гл.ас.И.Ангелов
10.	Изпитване на хидравлични елементи	1994	гл.ас.А.Троянов
11.	Хидродвигатели и турбопредаватели	1996	гл.ас.Н.Москов

Лабораторията по **регулиране и автоматика** се организира от доц.Б.Драганов и гл.ас.Ст.Бошнаков от 1972г. и включва 4 стенда за определяне на статични и динамични характеристики на пневмoeлементи и системи.

IV. НАУЧНО-ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА РАБОТА

Научните изследвания на членовете на катедрата са отразени в голям брой публикации и изобретения (виж т.І.А). За целия период на съществуване на катедрата от нейните членове са издадени 49 учебника и 14 ръководства за лабораторни упражнения, за курсово и дипломно проектиране.

Катедрата поддържа активно сътрудничество със СПДТУ „Император Петър І“ (Русия), ВТУ - Бърно (Чехия), Варшавската политехника (Полша), ТУ - Дрезден (Германия) и др.

В катедрата са оформени две основни направления на научно-изследователската работа:

- Хидравлични и пневматични машини и съоръжения;**
- Хидро- и пневмозадвижване и автоматика.**

Изследванията в областта на хидравличните и пневматичните машини и съоръжения са насочени към решаването на следните проблеми: разработване на методи и компютърни програми за пресмятане на проточната част на хидравлични турбомашини (помпи и турбини); теоретично и експериментално изследване на работния процес в хидравличните и пневматичните машини; разработване на различни типове моделни водни турбини; изследване работата и усъвършенстване на хидроенергийното оборудване във ВЕЦ и ПАВЕЦ; създаване на дозиращи помпи с флуидно регулиране на дебита; опитно определяне работните характеристики на мощни помпени и турбинни агрегати по термодинамичния метод; теоретично и опитно изследване на двуфазни течения в лопатъчните машини и др.

В това научно направление работят следните преподаватели: проф. д-р Грозьо Грозев, доц. д-р Вълко Кичев, доц. д-р Валентин Обретенов, доц. д-р Миладин Лазаров, гл.ас. Симеон Симов, гл.ас. Иван Дуков, гл.ас. Георги Джамбазов и ст.ас. Огнян Бекриев.

В областта на хидро- и пневмозадвижването и автоматиката се извършва теоретична и експериментална научно-изследователска, производствена и внедрителска работа по създаване и усъвършенстване на хидро- и пневмоелементи и системи за задвижване и управление на подемно-транспортни, пътно-строителни, металообработващи, минодобивни и селскостопански машини, електрокари и мотокари, манипулатори, роботи и други машини и съоръжения. Разработени са и се произвеждат оригинални хидравлични устройства с електронно управление и управляващи блокове с патронно вградени елементи.

В направлението работят: доц. д-р Михаил Комитовски, доц. д-р Александър Кръстанов, доц. д-р Стефан Лазаров, гл.ас. Найденов, гл.ас. Стефан Бошнаков, гл.ас. д-р Илчо Ангелов, гл.ас. Антон Троянов.

50 ГОДИНИ КАТЕДРА ХИДРАВЛИЧНИ МАШИНИ
ЮБИЛЕЙНО ИЗДАНИЕ

Съставител В.Обретенов
Предпечатна подготовка В.Обретенов
Подписана за печат X.1996
Излязла от печат X.1996
Печатни коли 2
Формат 60/80/16
Тираж 100
Поръчка No **115A**
Издателство на ТУ - София
Отпечатано в печатната база на ТУ - София